

Прилог бр. 3**РОДОСЛОВ ПОРОДИЦЕ ДУШАНИЋ
ИЗ ПРИБИНИЋА**

Један од кључних мотива који ме је подстакао да напишем и објавим ову књигу јесте интересовање, за нашу породицу и наше порекло, које је још као дете испољавао мој син Арсеније – Сења. Волео је да му о томе причам. У школи је често нешта од тога узимао као теме за своје писмене саставе. Овде наводим два таква текста. Први који је написао на своме првом часу историје у Москви (септембар, 1995. године) и који је потом (15.09.1995) објављен у тада најтиражнијим дневним новинама у Русији Сиводња (*Сегодня*), а други који је написао у Београду (октобар 1998. године) и који је његова наставница српског језика (Радмила Орель у ОШ “Иван Гундулић” – Нови Београд) послала на републичко наградно такмичење (проглашење победника у пролеће 1999. године није ни обављено због НАТО агресије на Југославију). У првом тексту има неких мањих непрецизности што је и логично за дете тога узраста, а у другом тексту, користећи измишљене ликове, описао је стварни догађај када је у Прибинићу буква у току ноћи “прошетала” око 500 метара из њиве Бошка Бијелића (кроз имање Бранка Малића и Гостимира Малића) до њиве Ристе Душанића.

СЕМЕЙНАЯ ИСТОРИЯ

10-летний Арсений Душанич и есть тот самый боснийский серб, о которых сейчас говорит весь мир. Только в настоящее время он живет в Москве здесь работает его папа. Арсений, как и все ученики 5-го класса 282-й московской школы, на этой неделе писал сочинение на тему *История моей семьи*.

Мой род, Душаничи, веками живет в Боснии, где и я родился. Босния от XV до начала XX века была под турецким игом. В это время сербский народ очень тяжело жил, туркам надо было платить дань, а сербские школы не работали. Несмотря на это, сербы выжили, сохранили свой язык, обычай и веру. Большие заслуги в этом принадлежат сербской православной церкви, которая, вопреки преследованиям со стороны турецкой власти, в церквях и монастырях обучала народ грамоте, бодрила его. Среди населения было немного священников, а остальные занимались сельским хозяйством.

Душаничи происходят от священника Горана и его жены Душаны, которые жили в XVII веке. Священник Горан был трудолюбив и справедлив и пользовался большим уважением среди народа. Поэтому однажды турки его арестовали, а вскоре убили. Душана со своими сыновьями убежала в лес. Так она бежала, пока не достигла места Прибинич.

Турки долго искали Душану и ее сыновей, которых они звали Душаничи. Так сыновья получили фамилию Душаничи. Один из сыновей продолжил традицию своего отца и стал священником в Прибиниче. С этих пор все священники в Прибиниче всегда были Душаничи. Как это было тяжело во время, турецкого ига, показывает и история одного моего предка Стефана. Его отец, священник Константин, в конце XIX века хотел, чтобы сын, кроме домашнего, получил образование в богословской школе в Сербии. Турки запрещали народу учиться в Сербии, поэтому Константин

решил сделать это тайно. Однажды бочки, наполненные сливами, из Прибинича посыпали в Австро-Венгрию. В одну бочку посадили маленького Стефана, дав немного пищи и воды. Так он выехал из Боснии и через Вену добрался до Белграда, где закончил богословскую школу. Как лучшему ученику в школе сербский король дал ему стипендию и послал учиться в Россию. В Казани Стефан закончил богословский факультет. После освобождения Боснии от турков в 1903 году он вернулся в Прибинич и продолжал дело своего отца. Он был священником до своей смерти (жил он 98 лет) и крестил моего дедушку и папу. Его внук Слободан сейчас в Белграде академик, профессор университета, а его правнук Стефан очень забавный мальчик, с которым я люблю играть.

В России были и два моих прадеда Марко и Мирко. После освобождения Боснии от турков она оказалась под контролем Австро-Венгрии. Во время первой мировой войны в 1914 году австрийцы послали Марка и Мирка на русский фронт. Но они не хотели воевать против России. Русские и сербы всегда были друзьями; одной веры, с похожими обычаями и языком. Марко и Мирко воспользовались первым же случаем и перешли на сторону русских. После они воевали в составе сербской армии, которая была союзником России в первой мировой войне.

Семья моих предков, как и остальные семьи, имела по много детей. У моего прадеда Јована было 7 сыновей и 47 внука. В основном все жили в одном месте. Мой папа Јован и все мои предки родились в Прибиниче, а я в Бане-Луке, в 50 км от Прибинича, где мой папа был профессором на факультете. Сегодня у моего дедушки Бранко, которому сейчас 79 лет, 3 сына и 4孙. Я живу в России, а остальные кто в Сербии, кто в Черной Горе, кто в Боснии. И все-таки этим летом мы встретились в Белграде. Я жду не дождусь, чтобы война в Боснии закончилась и я мог увидеть родное место моих предков, где я еще не был, и Баня-Луку, где я родился и откуда уехал, когда мне было 8 месяцев.

БУКВА КОЈА ШЕТА (ређораша)

На путу од Теслића ка Бањалуци, испод живописне Борја планине, смештено је питомо место Прибинић. У њему су живела два вршњака, Бранко Малић и Никола Бубић рођена 1917. године, најбољи другови још из школских клубова. Највише су волели да седе у Николином дворишту на брежуљку испод старе букве одакле се пружао леп поглед на околину.

Једног лепог пролећног јутра 1990. године, као и обично, веома рано се пробудио деда Бранко обрадован што се кроз завесе на прозору назиру први сунчеви зраци и што после вишедневних кишних дана освиће леп дан. Устао је и са прозора померио завесу, како би сунце што више обасјало собу, и на своје велико запрешћење у дворишту, испред самог прозора, угледао је огромну Николину букву. Још једном је добро протрљао очи да види да ли је будан. Изашао је напоље опипао букву, нежно миљовао Николине и своје иницијале које су као деца урезали у њу, уштинуо се да би се уверио да ли је жив и упутио се на брежуљак ка Николи.

Бранко пробуди свога пријатеља и исприча му шта се десило. Никола не верује и мисли да је то једна од многих досетки шаљивије Бранка. Полако устаје, излази пред кућу и уверава се у истинитост Бранкове приче. Заједно, по буквином трагу, одлазе ка Бранковој кући испред које се већ сакупљају мештани. Стара буква је у својој “шетњи” од Николине до Бранкове куће за собом оставила дубоки траг, пролазећи на путу кроз имање Богдана Митровића, вешто обилазећи поред његове куће, штале и стогова сена.

Ускоро се и цело село окупило око букве коју деда Бранко одмах “крсти”, а остали прихватише – “буква која шета”. Разви се жучна расправа о томе како се то десило и шта то значи. Старији су говорили да то “не слути на добро”. Стефан, предводник групе млађих која не приhvата сујевјере стараца, покушава да то објасни као нормалну природну појаву насталу као последицу обилних пролетних киша и подземних вода.

Старији и даље тврде да то бог шаље знаке да ће се десити нешта лоше.

- *Па шта то на пример?* пита Стефан.
- *На пример рат,* одговара један од стараца.

Нико од присутних није тада слутио да ће кроз само две године избити рат који ће донети пуно људских жртава и других несрећа. Једино деда Бранко разговор покушава да усмери у весељем тону и у шали запиткује свога најбољег друга:

- *Какав си ми ти домаћин, Никола, када од тебе и букве беже?*

Убрзо се прочуло за овај догађај и људи из оближњих села су долазили да виде “букву која шета”. После извештаја регионалне телевизије долази београдска телевизија и извештачи најтиражнијих новина из Југославије, а кулминацију је представљао долазак страних репортера. Број посетилаца се повећавао из дана у дан. Бранков унук Бане предложи деди да направе рампу и наплаћују разгледање “букве која шета”, а зарађени новац поделе са дедом Николом. Ускоро се развио прави бизнис. Мештани села су били поносни и срећни. Њихово село је изненада постало познато и у њега је свакодневно долазило пуно нових људи. Старе полупусте продавнице и кафана постале су тесне, те су се отварале нове. Неки су почели да издају собе посетиоцима који су одлучили да у Прибинићу преноће, откривши неочекиване лепоту ових предела и жељећи да посете и манастир из XIII века у суседном селу Липље. Сви су били задовољни осим Богдана Митровића који је тражио и свој део зараде јер је буква “шетала” његовим двориштем. Бранко је то кроз шалу одбијао говорећи како је буква Митровићу бесплатно “узорала” око 200 метара њиве.

Када је бизнис био добро разрађен током једне ноћи буква је изгорела, што је изазвало различите коментаре и објашњења. Мештани су били тужни јер је село остало без многобројних посетилаца, а они су се вратили свом свакодневном, монотоном животу. Најтужнији су били два стара нераздвојна друга још из ђачких дана. Убрзо је деда Никола изненада умро, а деда Бранко је престао да се шали, све ређе се виђао са мештанима и повукао се у кућу. Једино

што је, као и раније, често ишао у шетњу по шуми са својим верним псом Лисом.

...И после десетак година, у дугим зимским ноћима, окупљени мештани најчешће препричавају догађаје везане за “букву која шета”, мада је у међувремену на овим просторима било доста бурних збивања.

Октобар 1998.

Родослов ћородиџе Душанића из Прибинића

Преглед првих шест поколења Душанића (по мушкиј линији) у Прибинићу дали смо у табели број 1. Од шестог поколења надаље урадио сам и комплетно потомство свештеника Стевана К. Душанића, проте прибињског и потомство муга прадеде Васкрсија Душанића – Липљанског. (У табели број 2 приказано је потомство проте Стевана К. Душанића, а у остале четири табеле - број 3, 4, 5 и 6 - потомство муга прадеде Васкрсија Душанића – Липљанског).

Да би и потомци осталих Душанића могли лакше да направе комплетне родослове својих директних предака од користи им може бити табела број 1 – Првих шест поколења Душанића у Прибинићу, као и наредни кратки тест који се односи на пету, шесту и седму генерацију Душанића у Прибинићу.

Син и унук Недељка - Неде (Лазар) Душанића

Први кнез у Прибинићу, најстарији син Лазара Душанића, Недељко – Недо Душанић имао је сина Танасија – Тану.

Танасије - Тане Душанић био је кнез у Прибинићу и са супругом Станојком имао је сина Недељка – Неду и кћер Николију. У заоставштини проте Стевана К. Душанића стоји и записано да је *Танасијина жена Станојка родила и тројке* али ни о њима ништа више не пише прота Стеван, а и у усменим предањима о томе није ништа сачувано. Син Танасије – Тане Душанића, Недељко – Недо

је, како је то забележио прота Стеван Душанић млад погинуо секући бор на Чалмашу, а Николија се удала у Јасенову.

*Синови, унуци и ћраунуци
Игњашија - Игње (Лазар) Душанића*

Лазарев син Игњатије – Игњо Душанић имао је три сина: Трифуна – Тришу, Димитрија – Митра и Симеона – Симу.

Трифун - Тришо се оженио Ђурђијом која је била претходно удата за Михаила, кнеза из суседног села Липља, удаљеног 15-ак километара од Прибинића. Када су Турци убили њеног мужа Михаила, Ђурђија је морала да бежи. Са собом је у Прибинић довела малог Васкрусију – Кисију, а “у стомаку” донела Луку који ће се родити у Прибинићу. Ђурђија се касније удала за Трифуна – Тришу (Игњиног) Душанића, који ће усвојити Васкрусију и Луку, а са Ђурђијом добити још једног сина Тодора – Тому.

Васкрусије ће задржати крсну славу свога оца Михаила - Симоль дан али ће носити презиме Душанић. Данас се потомци Васкрусија Душанића називају још и Липљански (због тога што потичу из Липља), Кнежевићи (како их стално назива прота Стеван у својим записима – због тога што је Васкрусијев отац Михаило био кнез Липљански), те Кисићи (по Васкрусији – Кисији од кога воде своје порекло сви Душанићи - Липљански). Васкрусија је са супругом Јованом Радоњић имао три сина: Михаила, Јована и Илију.

Лука се оженио Марицом Миладић и настанио се у Миладићима. Њему је изгледа било “суђено” да се нађе у тој породици. Наиме, једнога дана, у првој години свога боравка у Прибинићу, Ђурђија је радила у пољу и са собом је повела Васкрусију и у колевци понела малог Луку. Колевку са Луком ставила је у хлад (испод дрвета на ивици шуме која је граничила са њивом на којој је радила) и ту оставила малог Васкрусију да се игра. Када се Васкрусија у игри мало удаљио од колевке, из шуме су се прикрадле жене и узеле колевку са детом. Ипак Васкрусије је то приметио и почeo да плаче. Ђурђија је сустигла жене са колевком. Биле су то све младе жене удате у Миладиће. Рекле су Ђурђији да њих десетак жена из куће

Миладића рађају само женску децу и да немају ни једног дечака, те пошто она има већ два сина молили су је да једног уступи њима. Ђурђија је то одбила, али ће се кроз двадесетак година Лука (женидбом) наћи у кући Миладића. Лукин син Душан прихватио је презиме Миладић али је задржао очеву славу - Симоль дан.

Тодор – Тошо је имао два сина Душана и Данила.

Димитрије - Мишар је имао три одрасла сина: Лазара, Нанију и Марка. Марко Митров није имао деце. Лазар је имао синове Башку и Радована, а Нанија синове Новака – Нову и Уроша.

Симеон - Симо је имао три одрасла сина: Станка, Танасија – Тану и Цвијетина – Цвију. Станко није имао мушкие деце и код његове кћерке се пријенио Јосиповић из Беба. Танасије и Цвијетин отишли су и пријенили се ван Прибинића. Танасије се пријенио у околини Прињавора и задржао је своје презиме и своју крсну славу. Један од његових потомака је Петар Душанић, оснивач и власник *Компанија Душанић* из Прињавора. Цвијетин се прво пријенио у Липљу, а када му је умрла жена, одселио се у место Појезна код Дервенте и преузео је славу породице у којој се пријенио (св. Трифун), али је задржао презиме Душанић. У истом месту и данас живе неки од његових потомака, други су у суседном месту Доњи Церани, а неки у иностранству. Недавно ми се из Немачке јавио један од његових потомака – Сретко, који живи и ради у Немачкој. Сретко Душанић је од својих старијих слушао да су се доселили из Прибинића и зна све своје претке до Цвијетина - Цвије. Сретко Душанић је ожењен Немицом (Bianca von Morandell) са којом има кћерку Тијану и сина Слободана. Слободан је, по директној мушкијој линији, дванаеста генерација Душанића.

*Синови, унући и ћраунући
Гаврила - Гавре (Лазар) Душанића*

Најмлађи син Лазара Душанића Гаврило – Гавро имао је три сина: Дујака, Константина – Косту и Теодора – Тодора.

Дујак је имао два одрасла сина: Луку и Саву. Лука је имао сина Васкрусију – Кисију, а Саво синове Тому и Душана.

Константин - Костиprotoјереј, прота липљански и прибињски. Свештеник Коста Душанић, рођен је 04.05.1835. године од оца Гавре и мајке Петре (звана Пеја), а умро је 09.09.1911. године. Био је ожењен Савицом Ковачевић из Липља са којом је имао пет синова (Јована – Јову, Глигора – Глигу, Ђорђа, Стевана – проту прибињског и Косту – проту бистричког (бањалучког)).

О Кости Г. Душанићу, проти липљанском и прибињском, као и његовим синовима проти прибињском Стевану К. Душанићу и проти бистричком (бањалучком) Кости К. Душанићу, детаљно смо раније писали (видети: *Црква и први свештеници у Прибинићу*).

Јово није имао деце. Глигор је имао сина Васу, а Ђорђе сина Јована - Јову.

Теодор - Тодор је имао три одрасла сина: Недељка – Неду, Стевана – Стеву и Ристу. Недо је имао сина Милутина, Стево сина Раду, а Ристо сина Сретка (чији је син Средоје данас прота у Бечу).

Од рођења најстаријег претка породице Душанић који је живео у Прибинићу - попа Горана (рођен је око 1700. године, како је то забележио прота Стеван К. Душанић) прошла су три столећа. Тачне године рођења и смрти првих генерација Душанића нису нигде прибележене. Оно што се зна јесте да су раније породице наших предака биле са много деце, да је разлика између најстаријег и најмлађег детета често била 20 и више година, те да су многа деца умирала, а у животу су остајали само најздравији.

У наше време долази до наглог пада наталитета. Тако су мој деда Јован и баба Тривуна имали седморо деце. Његова деца – наши родитељи - су у просеку имали такође око седморо деце, а ми унучад деда Јована у просеку немамо ни по двоје деце. Све до недавно у Прибинићу нису биле ретке породице са десетеро и више деце, као на пример породица татиног старијег брата Драгутина Душанића, те Војке Лазића, Драгутина Поповића, Грује Мишића, а у белешкама проте Стевана К. Душанића забележено је да су у његово време поједине жене на парохији имале и много већи број деце, као сестре Станојка и Марија Миловановић. Станојка (удата Пејић) имала је чак двадесетседморо, а Марија (удата Тодоровић) деветнаестеро деце.

Ако се посматра пет поколења свештеничке лозе Душанића по мушкију линији, за које се знају тачне године рођења: Коста (1835) – Стеван (1866) – Светозар (1907) – Слободан (1939) – Стефан (1991) онда се може израчунати да је временски интервал између поколења доста дуг и износи 39 година, а у мојој лози Душанића - Липљанских по мушкију линији: Васксија (1843) – Јован (1888) – Бранко (1917) – Јован (1950) – Арсеније (1985) временски интервал између поколења износи 35,5 година.

У исто време, просечни животни век Слободанових предака: прадеде Косте (1835 - 1911), деде Стевана (1866 - 1957) и оца Светозара (1907 - 1990) износио је 83,33 године, а мојих предака: прадеде Васксија (1843 - 1918), деде Јована (1888 - 1961) и оца Бранка (1917 - 1996) нешто краће - 75,66 година. Браћа деде Јована нису умрли природном смрћу. Његов старији брат Михаило је погинуо у Првом светском рату, а млађег брата Илију су убили партизани по завршетку Другог светског рата. Тата и његова три брата умрли су природном смрћу и у просеку су живели 79,25 година.

На крају, рецимо да смо на почетку ове књиге навели податке о пореклу осталих прибинићких породица, као и о родонаочелницима многих од тих породица у Прибинићу, па то може послужити осталим мештанима Прибинића да и они направе своје комплетне породичне родослове.